

Poštovani akteri košarkaškog Prvenstva Bosne i Hercegovine u Sezoni 2024/25., u prvom redu košarkaški klubovi sa svima onima koji čine jedan košarkaški klub (igrači, stručni štab, uprava, tehničko osoblje, itd.), zatim, službena lica (kolege sudije, komesari, kontrolori), Komesaru takmičenja, Sudijska komisija (čitajte Medin Duškaj – „Kockar“),

Koristimo ovu priliku da se na ovaj način obratimo kao članica KS BiH-a, te da iznesemo određenu reakciju kao svojevrsnu protestnu notu na rad Sudijske komisije KS BiH, odnosno na njenu netransparentnost i potencijalnu pristrasnost, neobjektivnost, te u konačnici neprofesionalizam.

Sve ove godine koliko učestvujemo u košarkaškom suđenju na najvišem nivou u našoj državi Bosni i Hercegovini nismo imali priliku da svoje suđenje obavljamo na način da neko kontroliše isto na jedan uspostavljeni način, prema propisanim kriterijima, standardima i od strane prihvaćenih autoriteta BH suđenja. Smatramo da je to bio hendikep, ali i hendikep razvoju nekoliko generacija mladih sudija, obzirom da nismo imali gotovo nikakve povratne informacije, da se sa sudijama gotovo da i nije radilo (*osim što su pojedini posjećivali kampove i seminare u vlastitoj režiji i uglavnom van granica Bosne i Hercegovine*), te da vjerujemo da većina nas nije u tom periodu možda do kraja iskoristila svoj sudijski potencijala niti ostvarila neki očekivani razvoj i posljedično tome značajniji rezultat u suđenju. Ali, „bilo – prošlo“ i na to se ne treba vraćati.

Unazad 2 – 3 sezone, aktualizirala se ponovo priča o uvođenju kontrola za sudije muškog natjecanja u Prvenstvu BiH, te su se nakon brojnih peripetija (*a koje su uglavnom bile zasnovane na pitanju: „Ko će platiti kontrolore? Hoće li to biti klubovi, kao što i sve plaćaju ili će se nadležna tijela Saveza pobrinuti da osiguraju makar tih stotinu KM koliko košta cijena rada jednog kontrolora?, što lično smatramo malom naknadom za kontrolora, isto kao što smatramo da je taksa komesara utakmice za rad koji obavlja prevelika, usput rečeno*), kontrole konačno i uvele, i to kako nam je prezentovano na redovnom godišnjem seminaru koji je u septembru 2024. godine održan u Sarajevu, hotel „Merriot“, na velika vrata, kada je saopštena lista kontrolora, kako će na istoj biti značajni košarkaški sudijski autoriteti (mada moramo priznati da je moguće svega 60 % takve liste neka vrsta „autoriteta“ u svijetu suđenja), kako će kontrole biti transparentne, dostupne svima (kao što je to nekada bilo prije 15-ak godina kada su se objavljivale na stranici Saveza), zatim, sa mogućnosti prohodnosti liste, napredovanja ali i nazadovanja u zavisnosti od trenutne forme sudije, pravljena tzv. „presjeka stanja“ nakon svaka odigrana četiri kola, itd., itd.

Od navedenog, ličnog smo stava, a vjerujemo da je to mišljenje i većine sudija, da Sudijska komisija KS BiH ništa nije sproveda kako je to najavljeno. Ovo je objektivno stanje te jasno dokazivo. Jedini e-mail kao vid komunikacije je bio poziv Sudijske komisije na polusezonski seminar (izlet) u Gradišku, te na početku sezone radi dostavljanja ličnih podataka na propisanom obrascu. Šta je razlog? To najbolje znaju članovi komisije između sebe, te da li između njih postoje kakva neslaganja, različiti pogledi na budući rad, ali činjenica jeste da sistem kontrole i ocjenjivanja sudija, o kojem se pričalo na „sva zvana“ nije donio nikakav značajniji napredak.

Sudijska komisija niti jednom za cijelu takmičarsku sezonu (gotovo osam mjeseci) nije objavila listu svih sudija, u jednom momentu (recimo makar na polusezoni ili kada je održan „prisilni“

seminar u Gradišci) gdje se sudijska komisija uglavnom „prala za svoj (ne)rad“ i gdje je navedeni seminar bio čisti „fijasko“, na kojem se nije ni pojavio predsjednik sudijske komisije, gospodin Medin Duškaj, a prije toga, na ranijim sastancima je uglavnom istupao kao prvi govornik ispred Sudijske komisije. Nadalje, Sudijska komisija je na tom seminaru u Gradišci, uglavnom nezvanično na dnevni red stavila temu „da li će sudije suditi po FIBA – i ili po ABA – i“, uglavnom misleći na primjenu mehanike suđenja, znakove pokazivanja, i sl., što lično smatramo neprikladnim za raspravljanje na jednom seminaru, službenih lica Košarkaškog saveza koji djeluje pod okriljem FIBA – e.

Nadalje, Sudijska komisija niti jednom za cijelu sezonu nije održala „Zoom sastanak“ ili sastanak posredstvom nekog drugog sredstva komunikacije, gdje bi prezentovala šta je to što je bilo dobro, manje dobro ili nikako dobro u toku sezone. Dakle, osim pukih kontrola na obrascima kontrole, sudije nisu imale nikakvu mogućnost da o nekim stvarima iz tekućeg prvenstva rasprave sa svojim kolegama, te da čuju mišljenje Sudijske komisije, edukatora, potencijalno vrhunskih stručnjaka, kako bi napredovali u pojedinim segmentima, loše stvari otklonili za nastavak prvenstva, itd.

Prvenstvo BiH, tačnije njegov regularni dio je priveden kraju bez većih problema, Sudijska komisija će reći zahvaljujući njima i sistemu kontrole, i da se razumijemo, ima mjesta ovoj tvrdnji – zahvaljujući sistemu kontrole, jer smo svi bili ozbiljniji u pristupu, razgovarali smo, zajedno analizirali, učili, radili i nastojali popraviti greške, trenirali, brinuli o fizičkom izgledu (većina) ali šta je u konačnici sistem kontrole donio – netransparentnost, neinformisanost, neprovođenje organizovane edukacije, te ono što je najopasnije – moguću neobjektivnost u formiranju liste sudija za završnicu, te potencijalnu pristrasnost u pogledu formiranja liste sudija.

Važan momenat koji želimo da napomenemo jeste i situacija uoči odigravanja posljednjeg 26. kola i utakmice KK Jahorina – HKK Mostar, kada su službena lica utakmice (Karović, Bajgorić i Hasić) te kontrolor (g.Miodrag Ivanović), na najteži način u sportu kompromitovani pred samu utakmicu, da su dijelom nečasni radnji u korist neke od ekipa, Sudijska komisija je na to ostala imuna, bez ikakve reakcije, bez ikakvog oglašavanja i bilo kakve, makar i formalne podrške i zaštite sudijama te utakmice.

Dodatno, Sudijska komisija KSZDK istovremeno izražava zabrinutost zbog nedelegiranja nasih komesara (Nadija Pelja i Zoran Markovic) pa je tako utvrdjeno da su isti imali ukupno dvije nominacije za musku ligu te je sudijska komisija KSBIH konstatno delegirala Zorana Markovica kao kontrolora i na taj nacin istog onemogućavala da vrsi dužnost delegata, iako se nerijetko desavalo slučaj da su pojedini imali dvostruke nominacije u jednom kolu (kao delegat i kao kontrolor), što se smatra neopravdanim u sistemu dovoljnog broja kontrolora i delegata. Isto tako KSZDK participira sa jednim i jedinim zenskim delegatom te smatramo da isti zbog spolne zastupljenosti isto tako treba da bude ravnopravno tretiran i na utakmicama muske lige u svojstvu delegata.

Dana 22.04.2025. godine gospodin Komesar takmičenja dostavlja bilten u kojem se između ostalog nalazi i lista sudija za završnicu takmičenja, od 21 suca. Postavlja se nekoliko pitanja:

1. Ko je sačinio listu sudija?
2. Prema kojim kriterijima?
3. Da li je ta lista isključivo rezultat stečenih ocjena službenih lica?
4. Zašto Sudijska komisija nije po završetku regularnog dijela takmičenja dostavila svim učesnicima takmičenja (klubovima – jer oni plaćaju kontrole, sudijama, članicama KS BiH odnosno njihovim sudijskim organizacijama) konačnu rang listu sudija shodno stečenim ocjenama u takmičenju 2024/25. godina? Zašto kažemo, sudijskim organizacijama na nižim nivoima – jednostavno, zbog prohodnosti liste za sudije sa nižih nivoa takmičenja (A1 liga KS BiH, 1. Liga RS, A1 liga KS HB).
5. Da li je lista sudija sačinjena po starom principu „pariteta“, te ukoliko jeste, koja je svrha ocjenjivanja sudija? Namjerno kažemo **ocjenjivanja** a ne **kontrole**, jer mišljenje nekog sudijskog autoriteta koji radi kontrolu je svakako važno i dragocjeno za svakog aktivnog sudiju radi njegovog daljeg napretka, bez obzira na ocjenu kojom bude vrednovan.
6. Kako je moguće da sudija koji sudi više od 20 kola redovnog dijela Prvenstva BiH (Bajgorić-FIBA sudija, Hasić) nije na listi sudija za završnicu?
7. Kako je moguće da sudije sa ispodpolovičnim brojem utakmica u redovnom dijelu Prvenstva BiH sude završnicu lige?
8. Kako je moguće da se pojedine sudije koje su dobile ocjenu suđenja „loše“ nalaze na listi sudija za završnicu, a na istoj nema sudija koje su imale sve ocjene tekstualno navedene u obrascu kontrole „iznad prosjeka“?
9. Pitanje koje se onda veže na pitanje 6., 7., 8., jeste, ako onaj sudija koji je sudio više od 20 kola (dakle preko 80% svih mogućih nominacija) svojim kvalitetom nije bio na nivou da sudi u ovom procentu u regularnom dijelu, zašto je sudio i zašto je svo to vrijeme bio delegiran od strane Komesara takmičenja, te ako nije imao adekvatne ocjene, zašto Sudijska komisija nije reagovala i ukazala na tu činjenicu Komesaru takmičenja? Isto tako pitanje, koje se veže na 6., 7. i 8., jeste, kako je moguće da neko ko ima sve ocjene „iznad prosjeka“, a isto tako neko ima u svom fondu ocjena, ocjenu „loše“, kako taj sa ocjenom „loše“ da se nađe na konačnoj listi iznad onog koji ima sve ocjene „iznad prosjeka“, pa makar govorili i o odnosu 41. i 42. pozicija na listi, a kamo li situaciji gdje su takve sudije sa „lošom“ ocjenom ušle na listu sudija za završnicu Prvenstva BiH?

Sve su ovo pitanja, na koja Sudijska komisija svoje odgovore treba da spremi, makar za naš naredni seminar i susret (možemo makar o tome, i bolje je o tome nego li na onakav način raspravljati u Gradišci), iako je poslije ovakvog rada Sudijske komisije, pod ovim sastavom i načinom rada, takav seminar bez ikakvog značaja i predstavlja samo trošak za službena lica, a postavlja se i pitanje sistema ocjenjivanja sudija. Namjerno opet kažemo ocjenjivanja, jer smatramo da su kontrolori svoj posao radili (ovo govorimo u svoje ime) korektno, isto tako smatramo da su za svoj rad premalo bili plaćeni, ali želim da iskažem zahvalnost klubovima koji su plaćali ove kontrole, jer su iste bile jedan vid besplatne edukacije za sve sudije.

Međutim, ovakav netransparentan rad Sudijske komisije kojim smo pokušali rezimirati kroz gore navedenih 9 pitanja, sigurno baca veliku ljagu na uspostavljeni sistem kontrole i ocjenjivanja, koji je u ideji bio dobar i lijepo osmišljen, ali u praksi, netransparentan, bez kriterija, te potencijalno pristrasan.

Sudijska komisija KSZDK